

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ БЪЛГАРЧЕТА

chitanka.info

Когато голѣмиятъ автомобилъ изрева съ продрано гърло, Вълчо скочи отъ крушата и бързо закуца презъ ливадата къмъ лѣтовището. Влѣзе въ учителската стая, грабна телефона и извика:

— Идатъ! — Сетне побѣгна навънъ, спрѣ се до оградата и загледа омагьосанъ, какъ слизатъ четиридесетъ момчета лѣтовничета. Съ викове и смѣхъ децата помъкнаха къмъ стайтѣ своитѣ чанти, сандъчета и вързопи. Най-напредъ се съблѣкоха и нахълтаха въ банята подъ душоветѣ. Хубаво се изкжпаха. Излѣзоха въ градината всички съ тънки бѣли ризки и кжси черни гащета. Пръснаха се изъ градината, подгониха магарето на дѣда Гердана, воденичарина, увиснаха на ябълката, счупиха единъ клонъ, запищѣха и припнаха къмъ люлките. Една свирка ги събра отново въ лѣтовището. Вжтре малкитѣ гости си подредиха леглата, избраха дежурни. Десетъ момчета съ стомни потеглиха за вода. Като излѣзоха навънъ, едно отъ тѣхъ се провикна:

— Кжде е чешмата? Ние не знаемъ пжтеката.

— Азъ ще ви я покажа! — обади се Вълчо.

Децата заобиколиха селянчето. Разгледаха му изрусѣлата отъ балканското слънце глава, непраната ризка, скжсанитѣ отзадъ конопени гащи, намигнаха и тръгнаха следъ него.

Слѣзоха на чешмата при Гердановата воденица, напиха се съ балканска вода, запретнаха крачоли, нагазиха въ каменнитѣ корита, почнаха да се пръскатъ едно друго. Като се налудуваха, грабнаха пълнитѣ стомни и се прибраха.

Вълчо тръгна като куче подире имъ.

Додето мръкне, лѣтовищната градина кѣнтѣ отъ викове, игри и песни. Когато високото слънце се потули задъ Балкана и косачитѣ слѣзоха въ село, нарамили коси и вили, дежурнитѣ изнесоха седемъ маси и наредиха вечерята. Поднесоха чении съ димящо ядене. Малкитѣ гладници захванаха да лапатъ като прасета. Свитъ задъ една слива, Вълчо гледаше съ лакоми очи бѣлия хлѣбъ, сладкото ядене и преглъщаше. Две момчета го съзрѣха, погледнаха се и си казаха нѣщо тайно. Щомъ свърши вечерята, тѣ скришомъ влѣзоха въ читалнята и отмъкнаха три вестника. Накжсаха ги на кжсчета, потулиха се задъ лѣтовището, взеха отъ земята една червива ябълка и почнаха грижливо да я загръщатъ съ листоветѣ. Направиха голѣмъ вързопъ. Измъкнаха се въ мрачината, тихо повикаха Вълча и му подадоха вързопъ. Едното момче рече:

— Това е за тебе, Кривчо! Вжтре има нѣщо много сладко за ядене. Дръжъ!

— Благодаря! — рече Вълчо. — Вие сте добри момчета.

За първи път през живота си получаваше подаръкъ. Съ голѣмо вълнение започна да разгрѣща хартиитѣ. Ржцетѣ му треперѣха, защото се боеше да не изтърве сладкото нещо. Следъ дълго и внимателно разгрѣщане, най-сетне сиромашкото момче откри червивата ябълка и попита двамата си благодетели:

— Туй ли е подаръкътъ?

Но момчетата бѣха изчезнали.

Мжка заседна на Вълчовото гърло. Очите му потекоха.

— Какво съмъ имъ сторилъ, че се гаврятъ съ мене? — рече той и закуца нагоре къмъ покосената ливада, където отъ два дни съхнеха малки купчини сѣно. Откъсна петъ-шестъ зачервени сливи, залъга си глада, мушна се въ една купчина, зарови се въ сѣното и затвори очи.

До ушите му достигна вечерната молитва на летовниците:

... И те молимъ, Боже милий, въ наштѣ мънички сърдца — чистички посеи зрънца!

Когато децата налѣгаха, между бѣлитѣ креватчета мина стариятъ училищенъ слуга и почна да завива наредъ децата.

— Хубаво трѣбва да сте покрити, — рече той, — защото тука ноцитѣ сж хладни, а прозорцитѣ ще останатъ цѣла ноцъ отворени. А като стигна до двамата злосторници, които дадоха на Вълча червивата ябълка, нарочно се спрѣ и заговори високо:

— Знаете ли защо куца онова момче, което стоя цѣль часъ до оградата и гледа какъ лапате яденето?

— Откъде ще знаемъ, — обади се тихо едно гласче, — разкажи!

— Туй момче е кржгло сираче. Майка му замина на другия сѣтъ и го остави на две годинки. И баща нѣма. Милостиви хора го изхраниха. Но, деца, трѣбва да знаете, че чуждиятъ хлѣбъ е много горчивъ. Като самотно житно стрѣкче, поникнало срѣдъ тръни, порастна сирачето. Кога яло, кога не яло — тѣй му затекоха днитѣ. Отъ сутринъ до вечеръ тича подиръ воловцитѣ на хората, ала никой не му плаща. Доволно е, ако му дадатъ коричка хлѣбъ и бучка сирене. А да знаете, деца, какво златно сърдце има! Лани презъ лѣтото пламна една голѣма кжща. Всички се втурнахме да гасиме пожара. Тѣкмо когато

огнената стихия обхвана цѣлата кжца и тя грозно запращѣ — една млада жена записка:

— Олеле, майчице, забравихме детето въ люлката!

— Кой ще го спаси? — провикна се кметътъ. И додето другитѣ се двоумѣха, въ огъня се втурна малкиятъ Вълчо и изчезна вжтре. Подиръ малко се подаде на единъ прозорецъ и хвърли детето върху обтегнатата черга, която стискаха четирма души. Детето бѣше загърнато въ много дрехи, тупна и нищо не му стана.

— Скачай сега ти! Извикахме ние на Вълча.

Той се хвърли, но за зла честь единиятъ отъ четирмата изгърва чергата, и Вълчо си строши лѣвия кракъ на земята. Лѣкува го една бабичка — проста женурка. Намѣстила му накриво крака — затова сега куца.

— Ами наградиха ли го? — попита тихото гласче.

— Кой да го награди?

— Родителитѣ на спасеното.

— Съ какво да го наградятъ? Следъ пожара тѣ останаха последни сиромаси. Хайде сега, спете спокойно! Лека нощъ, деца!

На другия день, докато се печеха на зелената трева като гуцери, децата дълго шушукаха, правиха смѣтка и се съветваха, Учителътъ дойде при тѣхъ и се провикна:

— Деца, ще пратиме въ Троянъ стария слуга да ни купи за утре дини или круши. Който иска диня — да си дигне ржката. Никой. Който иска круши — да си дигне ржката! Пакъ никой. Какво значи това?

Тогав се изправи едното отъ ония момчета, които оскърбиха Вълча и рече:

— Господинъ учителю, ние се отказваме за три дни и отъ динитѣ и отъ крушитѣ.

— Защо? — попита учуденъ учителътъ.

— Съ спестенитѣ пари искаме да прибереме още единъ лѣтовникъ.

— Онова куцо момче — Вълчо. Вие не го познавате, то е герой. Приберете го, господинъ учителю! Нека прекара лѣтото при насъ!

— Чухъ вече за него. Всички ли се отказвате отъ плодове заради Вълча?

— Всички! — извикаха четиридесетъ гърла.

— Вие сте славни момчета, доведете го!

Децата скочиха и се втурнаха към ливадата. Намъриха куцото момче, разказаха какво сж решили и го заведоха въ лѣтовицето. Окжпаха го. Намъриха и за него снѣжнобѣла ризка и кжси гащета. Натъкмиха го. Вълчо не знаеше кжде да си дѣне ржцетѣ отъ срамъ. Отъ очитѣ му струеше безкрайна благодарностъ.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.